

داوی خانە خوی

(٧)

توفیق کهریم

داوی ماوهیه ک هینان و بردن، چه‌ند دەرگایه کی ته‌لبه‌نیان پیرین و ته‌سلیمی جیگه‌یه کی دی کراین و پاسه‌وانه کاغمان گه‌رانه‌وه.

له‌ویش بی سی و دوو لیرسینه‌وه‌مان ده‌ستپیکرد، جگه له ناوو ناو‌نیشان وه‌رگرتن پرسیار گه‌لیکی بیمانیان لیکردین، وه‌ک: نایا جیگای سه‌ددام پیده‌زانیته؟ پله‌ی حزبیت له به‌عسدا چی‌بوو؟ له‌سه‌ر مه‌شجبه‌به‌کانی کیمیایی عیراق و چه‌کی کۆکۆژو کورانی سه‌ددام و چی و چیان ده‌پرسی..

زانیمان له هۆکاری گرتمان ناگیان له مه‌هودی بی زه‌واد نییه، پرسیاره‌کانیان هه‌ر نان چه‌لال‌کردنه‌وه‌هیچی تر، بۆیه‌به: نازانم، من کوردم، کوردستان له‌میژه له‌به‌عس پچه‌راوه، تۆپۆسیۆنین، له‌و بابه‌ته وه‌لامانه، خۆمان دهر‌باز کرد، ئەوانیشمان زۆر سه‌ر نه‌ئیشان. پاشان کردینیان به‌ناو خیمه‌یه‌کدا، له‌ویش چاله‌ کۆنه‌ی پرسیاره‌کانیان سه‌ر له‌نوی هه‌لدایه‌وه، جیایی ئەمه‌یان له‌وه‌دا بوو، پشکینی پزیشکی و وینه‌گرتن و ژماره له‌ده‌ستکردنی تیدابوو، ئەوه‌ی لیشیان سه‌ندبووین له‌جل و پاره‌وه‌ جانتاپیشانیان داینه‌وه، له‌ناو شته‌کاغدا و تاریکیان پیشاندام له‌سه‌ر به‌رنامه‌ی ئەمه‌ریکا بۆ گۆرینی په‌روه‌ده له‌رۆژه‌لاقی ناوه‌راسته‌ی زۆر توند بوو، دلم خورپه‌یه‌کی کرد به‌لام نه‌ده‌کرا خۆم به‌خواه‌نی نه‌که‌م ناچار سه‌رم بۆ ئەویش له‌قاند. له‌ویشه‌وه‌ بردینیانه‌ خیمه‌ی چاوه‌روانی، ده‌سته‌جی به‌که‌له‌پچه‌کانه‌وه‌ پرخه‌ی خه‌ومان لیدا، که‌ خه‌به‌رمان بووه‌وه‌ ده‌بینین دنیا تاریکو روونه‌ نوێزی به‌یانیمان دووباره‌ بیده‌ستتوێژ به‌جیه‌نایه‌وه.

سه‌رنجماندا سه‌دان به‌ندیی دیکه‌ خیمه‌ خیمه‌ جویکراونه‌ته‌وه‌وه‌ نیوانیان ته‌لبه‌نده، ئیمه‌شیان وه‌ک گوشتی سه‌ر چه‌په‌ر کرده‌ سی پشکه‌وه‌ به‌سه‌ر سی چادری سیخناخ له‌ چه‌شامات به‌خشینیانه‌وه. به‌ندییه‌کان زۆر به‌ نه‌وازشه‌وه‌ به‌پیرمانه‌وه‌ هاتن، به‌لام دوو ئەوه‌نده‌ زۆربلی بوون، ئەوه‌ی ئەمه‌ریکیه‌کان فریای نه‌که‌وتبوون ئەمان له‌وه‌شیان ده‌پرسی، ده‌بوو چیکایه‌تی هه‌زارو یه‌ک شه‌وه‌ی ژیانی خۆشیانیان بۆ بگه‌را باینه‌وه، راستی من گوێگریکی که‌م چه‌وسه‌له‌ بووم، هه‌والی رۆژم پرسی وتیان هه‌ینییه‌وه‌ شوینه‌که‌ش فرۆکه‌خانه‌ی نیو ده‌وله‌تی به‌غدایه، ئیتر زانیمان، ئەو سال و عه‌یامه‌ی لیکۆلینه‌وه‌وه‌ ئەشکه‌نجه‌ که‌ لای ئیمه‌ هه‌ر نه‌ده‌برایه‌وه‌ ته‌نها نۆ رۆژان بووه، ئەو خانه‌ خویه‌ش میوانداریکرد بووین ده‌زگای (C.I.A) بوو.

سه‌تلیک ناوم په‌یدا کرد بۆ یه‌که‌مجار پشيله‌ شوێریکی خۆم کرد، جیگه‌ گازی که‌له‌پچه‌کان و سه‌ر ئەژنۆکام به‌وتوو که‌فه‌ ده‌برژانه‌وه‌ زۆر ئەزیه‌تیان ده‌دام به‌و شوشته‌.

له‌ناو هاو‌ده‌رده‌ کاغدا نتمیکیان تیدا دیار بوو زۆرم لیرا ده‌ما، تا خۆی پینه‌گیرا و ئاشنایه‌تی خۆی بۆ در‌کاندم و رازی سه‌فه‌ری خۆی بۆ سلیمانی و سه‌ردانی مامۆستا عه‌لی باپیری گه‌رايه‌وه، مامۆستای به‌ که‌له‌ پیاوو جیگه‌ هیوا ئەژمارد، منیش به‌داوه‌وه‌ بوونی ئەو نیچیره‌م پی راگه‌یاندا، مه‌پرسه‌ چه‌نده‌ هه‌ناسه‌ی پر چه‌سه‌ره‌تی بۆ هه‌لکیشا.

هەر لهوێ به کاک ئەحمەدی ئەندام ناوچەیی دووز گەشتین، که دامانابوو لهو سەردانەیی ئەمەریکیەکاندا که خۆشمان تیدا گیراین، باس له ناحەقی گیرانیان بکهین، که ماوهیهک پیش ئیمه دابووین بهسەر باره گاکه یاندا له دووز هه موویانیان قۆلبهست کردبوو.

سیروانی حاجی فایهقی سلیمانیشمان دیهوه، ئەو ناسکتر له ئیمه گوزهراندبووی بهو جووره ژبانە رانهاتبوو بیزار بیزار بوو، هەرچیمان ده کرد خواردنی نه ده خوارد.

خیمهیهک له ته نیشتمان هه زیاده گرنگیهکی پیده درا، وتیان ئەوانه نزیکانی سه ددام و وه زیرو گهوره پیاوانی رژیمی تیدایه و ناویشیان ده بردن. به کورتی هەر بابەتیکت ده ویست لهو قه ره بالغیه دا ده ست ده کهوت.

بوو رۆژی دوایی، باز هه لدراو بهسەر (۲۷۰) که سماندا نیشته وه، خووشی خووشیمان تیکهوت، که نازاد ده بین، جگه له من و حاجی عه بدورپه همان و ماموستا دارا و کاک ئەحمەدی دووزی، به کاک لوقمان و کاک موسته فاش شاد بووینه وه هه موومان بهر کهوت.

هەر شهو خووشیه که کالبوو هه ژاوه ژاوی دی لهو جویکردنه وه سه ربه له دا، هەر به که فالچیه ک بوو بوو خووی رملی لیده دا.

تا سه یینی دوو دوو قاچ و ده ستیان چهپ و راست پیکه وه که له پچه کردینه وه سواری پاسیان کردین، به حیمایه یه کی زۆره وه له به غدا وه به ره و خوار لیخوره.

جامی سه یاره کاغان په رده پۆشبوون، به لالانه وه ئیزی په رده لادان دراین ئەویش دوای ئەوه ی له به غدا ده رچووین، خه یالای لهو کیلگه و دارخورما و مه زرایانه ورد ده بوومه وه تا ملمان نا به بیابانه وه، خه لکم ده دی نازاد بیئاگا له ئیمه سه رقالی فرمائی خویانن و سه رنجیشیان له ئیمه ده دا، هاوړیکانمان ده ستیان به که له پچه کانه وه پیشانده دان ئیتر لیمان تیده گه یشتن.

بهو دیمه نانه کولیک به ده روو غدا هات، سویند ده خۆم گه ر له جیی که له پچه ده ستیم به پینووسی بایه شیعیرکم ده هۆنیه وه (دوا سرنج) ی ماموستا گۆران به تووزی قاچیا نه گه شتا، که له حاله تیکی وه هادا وتبووی:

وا ئیستا ئەبینی گیرۆده ی داوم

له بهر ده م جوانیکی وه ک تو دل نه رما

له گه ل (گارد) له (پاس) دا راوه ستینراوم

تا داخی گرانتر خول با له سه رما

درهنگانیکی ئەو رۆژه به لای ناسریه دا له مۆلگه یه کی سه ربازی ئەمیریکی لایاندا ئین، شه ومان لهو ی شه ق کرد، رۆژمان کرده وه تا سه یینی بهو بیابانه دا شوپ بووینه وه، خه لکی به له دی هاوړامان شوینه کانیا پیده وتین، تا به سه ره مان به پشت خو دا، ئیتر لامو جیمی نه ده ویست، که کونجی ئوم قه سر ئاخیرین مالی ژیاغان ده بیست، تا بهر له نیوه رۆی هه مان رۆژ واته ۲۰۰۳/۷/۲۱ کۆل و بارمان لی خست.